

Антонио Джермано Роси

Храбрият капитан

ПЪРВИ ДЕН

– Неприятелят иде! – съобщи младият барабанчик на храбрият капитан. – Сега, след като изпълних дълга си, мога ли да падна изтощен на земята?

Храбрият капитан се замисли за миг и каза сухо:

– Не! Кога да паднеш изтощен на земята, ще кажа аз! – След това се обърна към своите храбри войници – Неприятелят! – извика той, като намигна с хитрото си око.

– Сигурно ли е? – запита един стар гренадир. – Вие не правите добре, като се доверявате толкова на това момче – то е развейпрах и пей дава да сплашва хората.

– Внимание! – извика храбрият капитан. – Пригответе артилерията!

– Не ще да може! – каза един стар артилерист злорадо. – Все същата история – няма ми оръдието.

– Винаги е така – изрева храбрият капитан. – Всеки път, когато ми трябва, оръдието никъде не се намира. Завира се винаги между краката ми, когато не го търся или не знам какво да правя с него. Тук има някой, който си прави майтап и крие оръдието.

– Не си прави майтап! – засмя се злорадо старият артилерист. – Всеки път, когато река да стрелям, оръдието не се вижда никъде. Това го знай от мен!

– Щом го няма – каза храбрият капитан, – ще го купиш на твоя сметка.

– Вече второ оръдие купувам за един месец – отвърна му сърдито старият артилерист. – Оръдията сега струват скъпо.

– Ще рече – изрева храбрият капитан, – че днес не ще мога да водя война, понеже липсва оръдието! Може ли да се губи така денят, питам аз?

– Не се нервирай де! – отвърна старият артилерист. – Щом толкова настояваш... Мога да дам моето оръдие, дето го държа в къщи. И без друго не ми трябва.

– Не! – извика храбрият капитан. – Не искам благодарения!

– Твоя воля! – каза старият артилерист, като вдигна рамене.

– Кой сте вие? Какво искате? – кресна в следния миг храбрият капитан на един стар пехотинец, който минаваше край него.

– Добър ден! – отвърна старият пехотинец. – Аз съм неприятелят.

Трябва да напредна с няколко другари и да завзема този хълм.

– Невъзможно! – извика храбрият капитан. – За да завземете този хълм, трябва да минете през телата на моите стари гренадири.

– Пусни ги да вървят – пошушна му старият артилерист – и престани най-после с тая история, дето караш неприятеля да минава през телата ни. За един месец за твоя кеф така съм насинен, че не мога да се наведа от болки.

– Но нима наистина на може? – попита старият неприятелски пехотинец с усмивка. – Иначе ще ме мъмрят!

– Добре де! – каза, като наведе добродушно глава храбрият капитан. – Тоя път идете на хълма, само че да не свикнете така!

– Не! Не! – отвърна старият неприятелски пехотинец. – Само тоя път!

– Оръдието се намери! – внезапно викна весело някой.

– Къде беше? – запита любопитно храбрият капитан.

– Тук беше! Поне двайсет пъти гледахме. Знаеш как става...

– Е, доволен съм – каза храбрият капитан. – Дръж!

И понеже беше в добро настроение, той му подхвърли един златен кръст за храброст.

– Внимание! – изрева храбрият капитан. – Неприятелят!

– Виж какво – каза старият артилерист, – не е заради мен, но тия работи стават постепенно: има хора болни от сърце.

– Огън! – изрева храбрият капитан.

– Разправяй си ти – рече старият артилерист, – ама са ни изпратили оръдието без инструкция.

– Това оръдие – развика се храбрият капитан – най-сетне ще стреля или няма да стреля?

– Не се сърди! – рече старият артилерист. – Изпратили са ни оръдието без инструкция за употребление. И после, нали знаеш какви са тия оръдия. Когато са нови, за нищо не ги бива.

– Ето ти сега! – каза гневно храбрият капитан. – Все така ли ще се излагаме пред неприятеля, питам аз!

– Ей! – дочу се глас. – Откога чакаме това оръдие да гръмне! Моите войници се изнервиха вече!

– Кой е? – запита старият артилерист.

– Неприятелят е – осведоми го, като се изчерви, храбрият капитан, – само се излагаме.

– Така ли стават тия работи! – изрева гласът. – Като не можеш, не обещавай поне!

– Днес – заяви храбрият капитан – ще се замаскираме пред тях.

– Всеки с вкуса си – промърмори отегчено старият артилерист. – Само че заради тая история със замаскирването всяка вечер след това вратът ми е пълен с шума и клечки.

– Слушайте! – извика един стар ефрейтор. – Ходих да разузная дали може да се мине през неприятелските линии.

– Браво! – каза му храбрият капитан.

– Не може, знаеш... – продължи старият ефрейтор. – Има една табела, на която пише, че минаването е забранено.

– По дяволите! – изруга храбрият капитан.

– Пише – продължи старият ефрейтор – „Забранено минаването на неприятеля, 10 лири глоба на нарушителите“. Ако минем, ще похарчим сума ти пари.

– Ама че работа! – заключи с горчивина храбрият капитан. – Може ли да се прави война по тоя начин, питам аз!

ВТОРИ ДЕН

– По дяволите тия оръдия! – извика храбрият капитан, като излезе сърдит от палатката. – Вече нищо не се разбира: не може ли да стрелят по-тихо?

– Не... – каза задъхано старият артилерист, изтривайки потта си.

– Върви да стреляш по-нататък! – допълни храбрият капитан. – Толкова ли няма друго място?

В този момент се появи старият гренадир.

– Неприятелят дойде да се оплаче вече два пъти – съобщи той. – Каза – не можеш ли да гърмиш по-тихо: има хора, които спят.

– Имат право! – потвърди храбрият капитан. – Какво бихме казали, ако го направеха на нас?

После запита:

– Не си ли видял да идва кавалерията?

– Не знам – отвърна старият гренадир, – ще отида да питам.

След малко той се завърна тичешком.

– Идвала е, но си е отишла. Казват, че щяла да се върне по-късно.

– По-късно? – извика храбрият капитан. – Не мога да чакам! Искам да атакувам веднага, така че да се приготвят бързо. Не искам и тая вечер да нападам и през нощта – добави недоволно той.

В този момент дотича един неприятелски пехотинец, силно ядосан.

– Кавалерията ще почне ли да напада, или не? – попита той. – Ние вече се построихме в квадрати.

– Какво да ти кажа? – отвърна храбрият капитан, като вдигна рамене. – По-добре ще бъде да разтурите квадратите за тая вечер.

– Добре, благодаря – каза неприятелският пехотинец, – понеже, знаеш ли... бяхме взели извънредни часове за тия квадрати.

В този момент пристигна старият артилерист.

– Вие ли – запита той – искахте оръдие?

– Не съм и сънувал даже! – обясни изненадано храбрият капитан.

– Ами кой тогава? Тук, изглежда, има сума ти хора, които си правят майтапи.

И старият артилерист се засмя под мустак.

– Върнете си оръдието, хайде – заповяда добродушно храбрият капитан. – И стига вече с тия шеги!

– Дошъл е един ваш стар приятел, който иска да ви говори –

Храбрият капитан

доложи един друг стар артилерист на храбрия капитан.

– Нека дойде! – каза храбрият капитан, като сложи далекогледа си настрана.

– Видя ли! – обърна се старият гренадир към един храбър артилерист, който стоеше наблизко. После добави, говорейки на храбрия капитан: – А пък тоя искаше да го застреля.

– Отде да знам! – извини се храбрият артилерист, като вдигна рамене. – Нали той винаги ми е казвал, че ако някой го търси, най-напред да го застрелям.

В този момент старият приятел дотича при храбрия капитан.

– Как е? – запита той, като му стисна ръка. – Как върви тая война?

– Ами така... – каза храбрият капитан. – Горещо-долу.

– Е – запита старият приятел, – побеждаваме ли, побеждаваме ли?

– Лоши времена! – каза храбрият капитан, кривейки устни. – По-рано побеждавахме повече. – После добави: – Внимавай за новия си костюм: сега ще почне канонадата.

– Дръпнете се, моля – обърна се старият артилерист към стария приятел. – Сега ще ми донесат едно оръдие. Къде да го сложа? – запита той храбрия капитан.

– Извини ме – каза храбрият капитан на стария приятел. – Попадна в лош момент.

Старият приятел направи крачка назад.

– Не се тревожи – рече старият приятел, като извади вестник. – Стой си спокойно.

– Извинявай – настоя усмихнат храбрият капитан, – но трябва да хвърля батальона в атака.

– Карай, карай, аз ще застана тук – отвърна старият приятел.

– Ама и тук не може! – осведоми го усмихнат старият артилерист. – Тук ще застана аз с оръдието.

– Слушай – каза старият приятел, – ще си вървя. Друг път ще дойда.

– Прощавай – извини се храбрият капитан, стискайки ръката му. – Не го правя от лошотия. Можеш да ме чакаш утре на нашето място.

– Тази вечер няма ли да се видим? – запита старият приятел.

– Тази вечер не – отвърна храбрият капитан, като се препъна в оръдието. – Отивам да спя. Като наближи шест и денят свърши, чувствавам се изморен и не ми се иска нищо да правя.

После добави, хвърляйки зъл поглед към стария артилерист:

– И все това оръдие ми се мотае в краката!

ТРЕТИ ДЕН

– Ето заповедта за атака! – каза прашният куриер. – Дали няма тук наблизо някой клозет?

– По корем ли дойде? – запита храбрият капитан.

– По-добре да не говорим! – избоботи прашният куриер. – Тая история с лазенето по корем е истинска беда: всяка седмица трябват по едни нови дрехи.

– Слушайте – посъветва един стар артилерист, – гледайте добре заповедта. Да не е пак някой майтап.

– Оръдието се е задръстило! – извика внезапно старият артилерист.

– Слушай – рече с вид на инквизитор храбрият капитан, – ти това оръдие назаем ли го даваш някъде? Как така винаги се задръства?

– Че отгдето да знам – отвърна, вдигайки рамене, старият артилерист. – Трябваше да го бракуваш досега или да пратиш да купят ново от селото. Сега цените са паднали. Един приятел си купи за малко пари отлично оръдие. И сега стреля по цял ден с него!

– Заловихме пленник! – доложи развълнувано един стар ефрейтор.

– Кой е? – запита един стар гренадир. – Да не е един висок с брадичка и кафява яка?

– Да – отвърна старият ефрейтор, бършейки потта си. – Защо? – запита той учудено.

– Пусни го да си върви – посъветва старият гренадир. – Знаем го – един проклет тарикат, който се оставя да бъде пленен ту от нас, ту от неприятеля. И така си живурка.

– Доведи го! – заповяда храбрият капитан.

– Точно тоя е! – каза старият гренадир с омраза. – Ще направиш добре, момче, да си ми върнеш оная лула от теракота!

– Вие ли сте пленникът? – запита храбрият капитан.

– Да – каза пленникът.

– Честта на армията ли искаш? – запита пак храбрият капитан.

– Божичко! – възкликна пленникът. – Ако ми направите това удоволствие... заради майка ми само!

– Оръдието се отпусти! – внезапно извика силно развеселен старият артилерист. – Виж какво е имало вътре!

– Bravo! – рече иронично храбрият капитан. – Сега това оръдие можеш да си го блъскаш в главата... Вече се мръкна.

Храбрият капитан

– Ама че начин да се говори! – избоботи старият артилерист. –
Днес-утре ще взема да захвърля оръдието и да си ида, бога ми!

ЧЕТВЪРТИ ДЕН

– Какво има? – изрева храбрият капитан на стария артилерист, който влезе със зачервени очи. – Говори!

– Загубил си е оръдието – изхленчи един стар гренадир, като махна отчаяно с ръка.

– Какво направи! – извика храбрият капитан, като се приближи към стария артилерист. – Брей! Дори едно оръдие не може да ти се довери!

– Ама – промърмори измъчено старият артилерист, – аз си бях помъкнал оръдието към казармата, след като битката свърши, и като се обърнах – нямаше го.

– Можеше поне да се върнеш назад и да го потърсиш! – извика храбрият капитан, удряйки по масата с юмрук.

– Внимавай – каза с тих глас старият гренадир – с тия твои удряния по масата – наблизко има неприятели, които спят.

– На тебе казвам! – ревна храбрият капитан на стария артилерист, който стоеше с наведена глава.

– Върнах се тичешком по целия път! – заизвинява се старият артилерист, като събра кураж. – Гледах навсякъде и разпитвах всички – няма и няма!

– Отби ли се в кафенето? – подсказа старият гренадир. – Ловиш ли се на бас, че не си го забравил в кафенето? Ако се върнеш, можеш да го намериш там.

– Да... – каза сърдито храбрият капитан. – Ще го намери той! Такова ново оръдие като това – който го е намерил, та ще ти каже!

– Иди да провериш ти – заповяда храбрият капитан на едно храбро войниче, което минаваше бегом.

– Спомням си много добре – започна старият артилерист, – че когато станах да си вървя, оръдието беше до мен. Трябва да е изчезнало на улицата, веднага след площада...

– Намери се! – внезапно извика развълнувано и развеселено храброто войниче. – Беше в кафенето. Келнерът го взел и си го занесъл в къщи.

– Какво ти казвах! – рече успокоен храбрият капитан. – Ако не се намереше, вече бях решил да дам обявление във вестника.

– В кафенето? – каза изненадан, но вече весел старият артилерист. – Бих се заклел, че си беше при мен!

Храбрият капитан

– Ето ти го твоето оръдие! – каза храброто войниче, като го тикаше пред себе си. – Къде ти беше главата!

Старият артилерист се засмя доволен.

– Смей се, смей се ти! – рече храбрият капитан. – Глупак такъв... Ами ако беше дошъл неприятелят, а?...

ПЕТИ ДЕН

– Трябва вече да се свърши с това! – извика във от себе си храбрият капитан, като се втурна сред старите артилеристи. – Дайте това оръдие тука! Така не може да се работи!

– Пристигна новият знаменосец – доложи един стар гренадир.

– Пуснете го при мен! – заповяда храбрият капитан.

– Добър ден! – каза новият знаменосец, като си сваляше почтително кепето.

– Друг път носил ли си знаме? – запита храбрият капитан.

Новият знаменосец се усмихна.

– Малцина са тия – каза той, – които могат да носят знамето като мен.

– На мен ми трябва – обясни храбрият капитан – знаменосец, който да се остави да го надупчат куршумите.

– Този тук ме познава – каза новият знаменосец, като посочи един стар гренадир, и се усмихна с израз на превъзходство.

– В такъв случай – съгласи се храбрият капитан, обърнат към стария гренадир, – дайте му веднага знамето да го поноси малко.

– Веднага! – каза новият знаменосец, поставяйки кепето си. – В най-гъстото място на битката ли да го нося?

В този момент влезе старият артилерист, като тикаше пред себе си оръдието.

– Ето оръдието – каза той, – къде да го сложа?

– Сложи го тука – заповяда храбрият капитан, като показваше ъгъла на стаята. – И когато ще ви потрябва, търсете го от мене.

– Искате ли и гюллетата? – запита старият артилерист, бършейки потта си.

– Не! – каза сухо храбрият капитан. – А сега ме оставете сам, защото трябва да проуча плана за битката.

– Само гледай – рече доверително усмихнат старият артилерист – да приготвиш битка както трябва.

– А после разправяйте, че не мисля за вас – засмя се разчувствуван храбрият капитан, като стана и показа с пръст плана на битката. – Я погледни тук!

Старият артилерист се наведе да гледа.

– Уха-а-а! – възкликна той, като се изправи цял пламнал от радост.

– Ще атакуваме квадратите!

– Мълчи сега! – каза храбрият капитан, като се старееше да изглежда сериозен, макар и усмихнат. После изблъска с внимателни движения стария артилерист. – Вие сте глупци, дето не го заслужавате, да ви кажа аз. Върнете оръдието на старите артилеристи.

– Благодарим! – каза старият артилерист, цял сконфузен, но също усмихнат. – Благодарим!

И се отдалечи бързо, подтискайки огромното си любопитство.

ШЕСТИ ДЕН

– Внимание! – заповяда храбрият капитан. – Пригответи се за бой с нож!

– Току-що обядвахме – промърмори един стар гренадир. – Не може ли да се отложи малко?

– Да! – прибави друг. – Досега не ми се е случвало да се готвя за бой с нож веднага след ядене... Знаеш ли колко ти става лошо!...

– Вече е четири! – каза храбрият капитан, сочейки часовника си. – Часът си е час.

– И все пак – рече старият гренадир, – можеше да си поотпочинем и към четири и половина да си направим спокойно, спокойно едно на бой с нож.

– Е, да – каза храбрият капитан, свивайки рамене, – и след това се готвите за бой с нож чак до осем часа, както стана в четвъртък вечер... Искам сега да свършим бързо, защото си имам и друга работа.

СЕДМИ ДЕН

– Неприятелят! – извика един тръбач, като пристигна запъхтян.

– Доволен съм, ще ви дойде добре – каза храбрият капитан, разтривайки ръце. – Чухте ли?

– Това момче прави ингеллък – каза старият гренадир, като сочеше тръбача, който изчезна със смях. – Някой ден ще му дам добър урок...

– Не, не – потвърди със сериозно изражение храбрият капитан. – Наистина е неприятелят, чувате ли?

– Благодарим! – рече със зъл глас старият артилерист. – Загубихме цял ден да се готвим за бой с нож, за канонади и дявол знае още какво!...

– Но, сине мой – каза храбрият капитан с убедителен тон. – Ако ще правим война, добре!... Ако не... да си вървим и да не приказваме повече... Да не мислите пък, че много държа...

– Какво значение има! – каза старият артилерист. – Само преувеличавате! Война може да се прави, но с малко повече спокойствие... Тук човек няма време да си удовлетвори и една естествена нужда, с извинение казано.

– Какво има? – заинтересува се току-що пристигналият генерал. – Какви са тия дискусии?

Всички застанаха мирно, мърморейки.

– Има някои – каза храбрият капитан, без да обръща внимание на предупредителните знаци на старите гренадири, – има някои, дето не искат на бой с нож. Така не може да се напредва... Аз ще си взема шапката и ще се махна... Нима ще стоя тук да си губя времето с тях!

– Е, де! Е, де! – каза старият генерал, като ги заплаши с пръст. – Такива работи ли трябва да слушам?

– Но, господин генерал – рече един стар гренадир, – влезте ни в положението... Готвим се за бой с нож от сутрин до вечер...

– Момчета! – възкликна старият генерал. – Аз на ваше място... – После се обърна към храбрият капитан, като му смигна. – Я им кажи ти за моето време!

– Все това е! – отвърна храбрият капитан и поклати глава. – Тия тук не разбират даже какво искате да кажете...

– Хайде, със здраве тогава – заяви старият генерал, като гледаше часовника си. – След половин час имам друга битка и трябва да вървя.

Бъдете послушни, ей! – добави той, обърнат към старите гренадири, и им направи прощален знак с ръка. После тихо прошепна на капитана: – За днеска ги остави. Накарай ги утре на бой с нож...

– Обаче... неприятелят! – възкликна храбрият капитан.

– Зарежи го – каза, като се приближи към него с многозначително смигване старият генерал. – За това ще мисля аз!

ИНТЕРМЕЦО

Приготвяне на бойното поле за XI ден

– Пригответе ли бойното поле? – запита храбрият капитан стария сержант. – Вече е десет! – добави той сухо, изваждайки часовника си.

– Но в колко часа трябва да почнем войната? – запита старият сержант храбрият капитан.

– В дванайсет! – отвърна живо храбрият капитан. – Но ако все така я карате, ще пригответим бойното поле в три часа! Какво още се иска?

– Какво още се иска ли? – изненада се старият сержант. – За една минута всичко ще е готово!

– Пригответе ли ямите, които трябва мигновено да погълнат кавалерията? – запита иронично храбрият капитан. – Поставихте ли на предната линия едно оръдие със затънали в калта колела, за да го измъкнат артилеристите под неприятелския град от куршуми?

– Има още два часа – каза малко смутен старият сержант. – Ако не ни безпокоите, за два часа всичко ще бъде готово.

– За два часа нищо не може да се направи! – изрева храбрият капитан. – Трябва все аз да бъда тука! Ако оставя на вас, всичко ще му липсва на тоя, дето ще иска да води война!

– Ела тук! – изрева внезапно старият сержант на един стар артилерист, който тичаше с торба на гръб. – къде си хукнал?

– Отивам да сложа на баира разбитото на две от неприятелския снаряд колело от артилерийско оръдие.

– Как така! – изрева учудено храбрият капитан. – Още ли не е сложено разбитото колело точно там, дето ще бъде командното място? Питам аз! – добави той, като наведе отчаяно глава. – А мъртвият кон под куриера, който идва да донесе една бърза заповед, поставен ли е поне той, а?

– Да – каза старият гренадир, като се обърна. – Ще искате ли два – три неексплодирани снаряда между краката си?

– Разбира се! – извика храбрият капитан. – За пръв път ли правите бойно поле! Ама че хора!

И започна да се разхожда нервно.

– Чуйте... – каза старият гренадир.

– Какво има? – запита малко навъсено храбрият капитан.

– Ще бъдете ли така добър да ме пуснете, докато пригответ

квадратите? Трябва да намина към къщи.

– Добре де! – каза храбрият капитан. – Стига да се върнеш преди края на битката.

– Дума да няма! – каза старият гренадир.

– Какво има? – обърна се внезапно храбрият капитан към един стар артилерист.

– Телеграма за вас – отвърна старият артилерист.

– Ама че дивотия! – извика внезапно храбрият капитан, като дочете телеграмата. – От неприятеля е. Казва, че за днес не може да дойде.

– Какво думам аз! – възкликна тържествуващо старият сержант. – Само дете се ядосвахме... Ехей! – извика той на стария артилерист, който тичешком носеше неексплодирани снаряди, за да ги сложи между краката на капитана. – Разкарай се!

– Ама... – каза старият артилерист.

– Разкарай се! – изрева старият сержант. – Махай всичко!

– Ямите са готови! – доложи един стар пионер на храбрия капитан.

– Махай се... махай се! – каза храбрият капитан. – За днеска нищо...

– Ама как! – запита учудено старият пионер. – А пък аз от заранта да работя тука...

– Извинете – внезапно каза развълнувано старият артилерист на храбрия капитан, – но днеска ще правим ли война, или няма да правим?

– Казах не! – изрева отчаяно храбрият капитан. – Как трябва да ви го кажа!

– Казвах го аз! – избоботи старият артилерист към старите гренадир, които стояха в очакване. – Отлага се за утре...

ОСМИ ДЕН

– Изпратено ли е писмено обявяването на война? – запита храбрият капитан храбрия сержант. – Защо още никой не е отговорил?

– Разбира се! – каза храбрият сержант. – Изпратено е, да.

– Сигурен ли си? – запита със съмнение храбрият капитан. – Я виж да не би още да е в джоба ти.

– Но щом казвам... – настоя храбрият сержант.

– Прегледай си джобовете! – повтори търпеливо храбрият капитан.

– Ето на... – трепна храбрият сержант, като пребъркваше джобовете си. – Доволен ли сте сега?

– А това какво е? – запита храбрият капитан, като правеше усилие да се въздържи.

– Ама че работа! – възкликна слисан храбрият сержант, отдавайки чест с едната ръка, докато с другата държеше писмото.

– Зарадва ме ти! – поклати глава храбрият капитан. – Казвах си го аз! Бих се заклел!

– Ами какво да ви кажа... – извини се сконфузено храбрият сержант.

– Ама че мизерия! Всеки път, когато ти дам да пуснеш в пощенската кутия някое писмо за обявяване на война, все това ми правиш!...

– Нима пък непременно е нужно писмено да се обяви война? – запита смутено храбрият сержант.

– Виж ти какъв начин на разсъждаване! – изрева храбрият капитан. – Като че за пръв път правим война!

– Ама вижте... толкова пъти сме правили война и без обявяване... – настоя храбрият сержант.

– А после помниш ли какви разправиите сме имали?

– Ами тогава? Какво да се прави? – запита храбрият сержант.

– Какво да се прави?! – каза несигурно, вдигайки рамене, храбрият капитан. – Това се питам и аз!

– Ей – запита старият артилерист, като влезе, – кога ще почнем войната?

– Какво да сторя! – отвърна храбрият капитан и седна дълбоко замислен. – Този глупак – каза той, сочейки храбрия сержант – е забравил да пусне в пощенската кутия писменото обявяване на война.

– Ами аз като приготвих всички оръдия! – възкликна старият

артилерист, като поклати глава.

– Какво да ти кажа! – въздъхна храбрият капитан и вдигна рамене.

– Тю! – извика въвн от себе си старият артилерист, като излезе и затръшна вратата. – Може ли да се прави война по този начин, питам аз!

– Напред! – изрева храбрият капитан, изправи се на стремената и хвърли знамето сред неприятеля. – Отнемете го!

– Да! Има да чакаш! – каза старият гренадир, бършейки чело.

– Е? – запита строго храбрият капитан, гледайки ту мястото, където беше знамето, ту старите гренадири. – Ей, ако не побързате, ще го грабне неприятелят.

– Така мисля и аз! – каза старият гренадир и поклати глава. – Ама кой те караше да го хвърляш!

– Но как! – каза слисан храбрият капитан. – Аз ви хвърлям знамето сред неприятеля, за да го отнемете... От тази сутрин вече за трети път губя по едно знаме така!...

– Ако си го държиш, няма да го губиш! – заяви отново старият гренадир, без да се помръдне, като продължаваше да клати глава.

– Виж ти как трябвало да се губят знамена! – възкликна горчиво храбрият капитан.

– Хайде! Още едно знаме! – извика отдалече един стар неприятелски пехотинец, като вдигаше знамето. – Мога ли да знам кога ще приключи тази история!

– Мое е! – извика храбрият капитан. – Неприятно ли ти е? – добави той, като се усмихна на стария неприятелски пехотинец и протегна ръце.

– Как твое? – запита със съмнение старият неприятелски пехотинец.

– Да... да... мое е! – продължи да се усмихва галантно храбрият капитан – Погледни! – добави той, сочейки отдалече с ръка. – Там трябва да има един герб от едната му страна, такъв и такъв...

– Ба! – каза с недоверие старият неприятелски пехотинец, като си пробиваше път и подаваше знамето. – Как тогава беше тук?

– Аз го хвърлих, за да ви го отнемат моите стари гренадири – каза усмихнат храбрият капитан, поемайки знамето.

– Само го хвърли още веднъж! – закани се сухо старият неприятелски пехотинец, като се отдалечаваше. – Ще видиш тогава! – добави той и поклати заканително глава.

– Хубав номер, а? – каза храбрият капитан горчиво, обърнат към старите гренадири.

– Благодарни се на небето, че ти го върна! – каза старият гренадир.

– Нали! – прибави старият артилерист. – Аз никак не го вярвах!

– Ти по-добре си гледай оръдието! – изрева ядосано храбрият капитан на стария артилерист и добави, като навиваше знамето: – Виж на какъв хал си го докарал!

– Чистил съм го ей досега! – извини се старият артилерист, като махаше малко парче кал от оръдието.

– Е, да – рече храбрият капитан и се отдалечи с наведена глава, – кой може да мисли, че с вас ще спечели една война!

ПОБЕДАТА

– Спечелихме войната! – извика храбрият капитан във от себе си от радост.

– Бих се радвал много – рече старият гренадир. – Но сигурен ли си?

– Че как не!... – каза храбрият капитан. – Спечелихме войната наистина! Гледай тук! – каза той и му подаде едно току-що пристигнало писмо.

– Дявол да го вземе! – каза цял сияещ старият гренадир, като хвърли поглед върху писмото. – Доволен ли си, а?

– Е, разбира се! – засмя се храбрият капитан.

– И аз съм много доволен – повтори старият гренадир. – Повечето за теб, отколкото за друго... Чу ли? – извика той, обърнат към стария артилерист, който минаваше в този момент. – Спечелихме войната!

– Ами! – възкликна старият артилерист и се спря.

– Точно така! – каза храбрият капитан.

– Не, вие се шегувате... Вземате ме на подбив – бранеше се старият артилерист, като се усмихваше с очи на стария гренадир и на храбрият капитан.

– Не, не – каза сериозно старият гренадир. – Спечелихме наистина.

– Еха! Колко съм доволен! – възкликна старият артилерист, вдигайки ръце. – Кой знае колко ще бъде доволна моята старица!

– Е, кажи сега – каза той, като стана сериозен, – какво ще правя с оръдието?

– Как какво ще правиш? – възкликна, вдигайки вежди, храбрият капитан.

– Ами да – каза старият артилерист, – да го върна ли, или да си го задържа?

– Дааа – потвърди храбрият капитан дълбоко замислен, – това оръдие е голяма беля... Не познаваш ли някого?...

– Познавам един... – намеси се старият гренадир. – Ако не си е купил вчера... Може да се провери. Вие колко ще му искате?

– Ами че какво да ти кажа – вдигна рамене храбрият капитан. – Погрижи се ти. Знаеш колко го платихме ново, нали?

– Как да не знам! – каза старият гренадир. – Това е въпрос, който... Вие разбирате нали... когато ти е нужно оръдие, трябва да платиш куп пари... а когато после отидеш да го препродадеш...

– Абе знам! – въздъхна храбрият капитан. – Въобще гледай там да я свършиш ти!... Направи каквото може... Всичките тия работи – каза той след това, като посочи пушките – ми ги задели настрана... Нали разбираш?

– Бъди спокоен! – каза старият гренадир. – Аз мисля нещо друго... Не можем ли да накараме неприятелят да плати нещо за тях?

– Не върви! – каза, вдигайки рамене, храбрият капитан. – По-добре зарежи това... Току-виж, че се опитал да се възползува...

– Да се възползува!... – възкликна старият гренадир. – Как така!... Нали загуби войната... Е, не казвам много, ама нещичко все можем да го накараме да даде.

– Абе да, знам... – възпротиви се слабо храбрият капитан. – Обаче... все пак... Карай там.

– А, не, не! Няма да е добре. Ако беше за мен, щях да го накарам да даде нещичко... Всички правят така... Ама, нали...

– Ясно, ясно... Но като знаеш как е... – добави храбрият капитан.

– Нищо де, нищо! Прощавай, но ти не знаеш как стават тия работи! Много си добричък – заключи старият гренадир. После добави: – Тогава тия неща да ги взема за в къщи, а?

– Ами да, да – каза храбрият капитан, – нали после ще се видим пак... Мигар ще си тръгна веднага...

КРАЙ

© Антонио Джермано Роси

Разказът е включен в сборника „Хумористични разкази“, съставител Петър
Незнакомов, София 1970 г.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/261>]